

בס"ד כז' כסלו ה'תשע"ד
 הדלקת נרות - 16:17
 צאת השבת - 17:08
 רבנו תם - 17:39
 לפי הלוח המדויק של "אור החיים"

שנה ארבע עשרה - עלון מס' 696
 @ השבת "מברכין". אין אומרים "צדקתך".
 @ ר"ח **טבת** יחול בע"ה בימים **שלישי ורביעי**.
 יחדשהו הקב"ה עלינו לטובה ולברכה לשון ולשמחה לפרנסה
 טובה לישועות ולבשורות טובות ולגשמים בעיתם, אמן.

אברהם יגל

לע"נ בבאי מוסאי בן אברהם ז"ל
 לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל.

בדוק ומנוסה - סגולה גדולה
 להשתתף בסעודה הרביעית
 בבית הכנסת "אוהל-מועד"

פרשת מקץ - חלומות

פפטידון: "דוני ושפחזי"
 (זכריה ב')

ה"חלומות, שוא ידברו" = אם חולם פעם אחת או רוצה שהחלום לא יתקיים, אומר: חלומות - שוא ידברו. "חלומות שב, ידברו" = היינו אם החלום שב פעמים כמו לפרעה בפרשת "מקץ". החלום שב - ידבר, יתקיים. פתרון חלום=פתרונים= פתרון נים, פתרון השנה. (יצחק נתני) **"ויאמר אליהם מרגלים אתם" (מ"ב ט')** מרגלים אתם - פירוש, אתם ולא אני. שיהושע יצא ממנו ולא היה בעצת המרגלים והם אמרו לא היו עבדיך מרגלים - פירוש יהודה השיבו: כי הוא ראש המדברים, גם ממנו יצא כלב שלא היה בעצת המרגלים. לא היו - בגימטריא כלב. **"ויהי כאשר פתר לנו כן היה אותי השיב על כני ואותו תלה" (מא, יג)** ה-יאהל יעקב; שאל: די היה שיאמר 'כאשר פתר כן היה' שכן כבר ידועים הפרטים ולמה הוסיף 'אותי השיב על כני ואותו תלה'? ומסביר: שנתכוון להוכיח בזה כי רק לפי פתרונו של יוסף עשה פרעה מה שעשה. כי לפעמים יקרה ששני חוטאים למלך ואחרי שהומת אחד מהם, כדי שיראו העם וישמעו סולח המלך לשני. אולם כאן היה להיפך: בראשונה 'אותי השיב על כני' ואחרי זה 'ואותו תלה'....

מענייני הפרשה:
 יוסף פותר את חלומותיו של פרעה ועולה לגדולה בארץ מצרים.
 יוסף נושא לאישה את אסנת בת דינה, אשר יולדת לו שני בנים: אפרים ומנשה.
 לאחר שעברו שבע שנות השובע, הגיעו שנות הרעב כפי שניבא יוסף.
 עשרת אחי יוסף באו מצרימה לשבור אוכל.
 יוסף הכירם והם לא הכירוהו. הוא דורש מהם להביא את בנימין.
 האחים סיפרו ליעקב על הקורות אותם, יעקב מסרב לשלוח את בנימין.
 יוסף מקבל את אחיו בכבוד רב ומסדר להם משתה כיד המלך.
 הבחינה והניסיון בגביע.

פרפראות לחלומות
מציאת חן יוסף = וימצא יוסף חן בעיניו. (בראשית לט) לבוש יוסף = גילבש אתו בגדי שש. (בראשית מא) וימכרו את יוסף לישמעאלים בעשרים (פ) כסף. (בראשית לו) תוספת ליוסף = עדות ב'תוסף שמו. (תהילים פא, ו). מכאן רמז לחנוכה. **אדני שאל את עבדיו** לאמר היש לכם אב או אח. דהיינו, ישנה שאלה אם ההדלקה היא "אבי" - 2,1... וכי, או "אח" 7,8.... **והתשובה:** ונאמר אל אדני יש לנו אב זקן - אנחנו דוגלים בשיטה של הלל (הזקן) - אב - 2,1... **שרפים** עומדים ממעל לו: מספר הנרות הרגילים שחייבים בהם בשמונת ימי החנוכה הוא 36 כמניין לו. השמשים ("שרפים") עומדים ממעל ל"ו הנרות. (יצחק נתני)

"ואני שמעתי עליך לאמר תשמע חלום לפתור אותו" יש לדקדק בייחור המילים "לאמר", וכן, "תשמע חלום". היה לו לומר בקצרה: ואני שמעתי עליך פותר חלומות. ונראה לפרש שהנה מצינו בחלומות של שר המשקים ושר האופים **שלא ביקשו** מיוסף לפתור חלומותיהם, אלא הוא **שדרש מהם לספר לו**. זהו שמעתי עליך לאמר, שאתה אומר ודורש לשמוע החלומות כדי לפתור אותם. והלשון מדויקת ואין מילים מיותרות. **"והנה שבע שבטים חלומות... צומחות אחריהם"** "אחריהם" - בכולם אחריהן בנו"ן ובסיפורו ליוסף אמר "אחריהם" במ"ם. לומר, שראוי היה לבוא הרעב על פרעה **מי שנים**, אלא משום כבודו של יעקב לא היו כי אם בי שנים. ובאו אחר כך בימי נבוכדנצר שנאמר (יחזקאל כ:ט): ונתתי ארץ מצרים שממה וכי ארבעים שנה. אחריהם - אחרי המ'.

פינת הניבים והפתגמים
השיב על פנו = הִחְזִיר לְמַצְבוֹ הַקּוֹזִים.
 פָּן = יְסוֹד, בְּסִיסָה, חֶלֶק רָחֵב שֶׁעָלָיו נֶצֶב פְּלִי.
דוגמה: שוטר משטרת ישראל משקיעים מאמצים רבים בפבישיש להשיב את הסדר על פנו.
מקור: והשיבך [פרעה] על פנך [בראשית מ יג]. אותי השיב על-פני [בראשית מא יג]. (ניבונכו)

"ויקרא יוסף את שם הבכור מנשה כי נטתי" צריך לדעת איך שכח יוסף גם את בית אביו שאהב אותו יותר מכל אחיו: אלא יוסף קורא את שם הבכור אשר נולד מן אסנת בת פוטיפר בהיתר ובכשרות על ידי אירוסין ונישואין, **מנשה - על שם שכחה**, שכחתי את כל עמלי עם היצר הרע בעניין אשת פוטיפר, וגם את כל בית אבי שנאמר: **על כן יעזוב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו**. (כלי יקר)
"אחרי הודיע אלוקים אותך... אין נבון וחכם כמורך" מסתבר, שגם פרעה הבין, כי אדם שיש בו יראת-שמים ודעת-אלוקים, הנהו גם נבון וחכם ו"מדינאי" משובח.... (בשם גדולי המוסר)

העלון טעון גניזה במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן. **הסירו ממשול מדרך עמי!** אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה.

חודש טבת

מזל החודש: גדי, על שום שבחודש טבת בשנה מבורכת גשמים מתחילים השדות להוריק והגדיים יוצאים למרעה. טבת הוא החודש העשירי למניין חודשי השנה לציאת מצרים מניסן, והרביעי למניין חודשי השנה לבריאת העולם מתשרי.

שמות החודש: במקרא מוזכר החודש פעם אחת בלבד במגילת אסתר "**בחודש בעשירי הוא חודש טבת**".

רוב שמות החודשים במקור כנראה **בבלי** והובא ע"י שבי ציון. במקורות מוזכרים כמה טעמים לשם החודש:

טבת מלשון **טובה**, כי בחודש הזה היתה טובה לישראל.

"טבת גדלה בו הדסה". הדסה היא אסתר שנלקחה בחודש זה לבית המלך אחשוורוש ובכך צמחה טובה לעם ישראל, שכן אסתר השפיעה על ביטול גזרת המן. (קידוש ירחים דר' פנחס).

טובה אחרת צמחה לעם ישראל, בחודש טבת, **"שבו נהרג סיחון ועוג שנתיירא משה מהם"** (מדרש שמות החודשים).

סיבה אחרת לשם היא אולי מלשון **הטבה**, תיקון שיפור, ראש חודש טבת חל בסיום חג החנוכה והוא מקבל הארת נרות על כל ימי החודש, כי בראש תלוי כל החודש כלומר בהטבת הנרות. ימיו 29 = כ"ט - ראשי תיבות: **כל-טוב**.

"בניד כשתילי זתים" - חינוך

נתבונן במשמעות השם חנוכה. המילה 'חינוך' היא מילה המשותפת לחנוכת בית וחינוך ילדים. שיתוף השם שבין שני העניינים השונים הללו מעיד ככל הנראה על איזה קשר בין השניים. היחס בין האמצעי למטרה בחינוך ילדים לעומת זאת, הוא שונה לחלוטין. כאשר אדם מחנך את בנו ב"גיל חינוך", מגיל חמש או שש, עד גיל 13, זהו תהליך ארוך, ואין יום מסוים הנחשב "יום החינוך". בתהליך החינוך אין מעבר מאמצעי למטרה כמו בחנוכת בית, מפני שבעצם זהו תהליך התגדלות שאין לו הפסק, ואינו מסתיים לעולם. תהליך החינוך הינו תהליך ארוך הפועל פעולה ממשית נראית לעין על האדם לכל אורך הדרך, עד ימי זקנותו, כלשון הפסוק "חינוך לער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה". בתהליך החינוך ישנה שותפות של השניים. המחנך צריך להיות קשוב לחניכו. כל סודו של החינוך טמון באמון שהמחנך צריך לתת במתחנך. עליו להאמין כי בעצם הכל גנוז בו בכוח, ועליו רק לחשוף ולגלות זאת בפועל.

תהליך החינוך כמו התורה, בו הדרך עצמה היא המטרה והיעד. בתהליך זה מתרחשת חשיפה של אור הנשמה ההולך ומאיר לעולם כולו, "עד שתהא שלהבת עולה מאלהי".

שיעור התורה הגדול בתבל

מקום מיוחד לנשים
ארגון "אברהם יצ"ל" משדר בלוויין בשידור ישיר **בכל מוצאי שבת בבית הכנסת "אוהל מועד" בשעה 20:30** השיעור יקרוץ על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים גם **סעודה רביעית**, בחסות **"מאפיית בית הלחם"**

זיכוי הרבים להשאלה בחינם **גמ"ח גמרות "שו"ת שו"ת"י"ן"** כל המעוניין ללמוד בגמרא מבוארת. עמנואל כהני : **052-5270030**

רפואה שלימה

לניסים בכורי בן סולטנה הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות ונעימות עם רעייתו **טובה** וירונו נחת ושלוה מכל יוצאי חלציהם

ברכה והצלחה ופרנסה טובה

כשילכמה ורבעה דוידי הי"ו שתרמו **לסעודה הרביעית בלויין**. השיעור לרפואת והצלחת כל משפחתם. שיתמלאו כל משאלות ליבם לטובה. זכות המצוה תעמוד להם שיתברכו באושר ובפרנסה טובה ובכל מילי דמיטב. להצלחת ילדיהם עובדיה-יוסף, יהודה, דוד, תהילה ואסתר.

ברכה והצלחה לידידנו

שמישין וסמדר כהן שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות בפרנסה טובה ושלוה בית. הצלחה לילדיהם בלימודים ובכל מעשי ידיהם לשנים רבות.

רפואה שלימה

כשילכמה רפאל כהן זדה בן זליכה הי"ו הקב"ה ישלח מזור ומרפא לרמ"ח אבריו ושס"ה גידיו. שיחזור לאיתנו הראשון ויזכה לשנים רבות טובות. **הציבור מתבקש לעורר רחמי שמיים להתפלל ולקרוא תהלים לרפואתו והחלמתו.**

"קול תן קול תן קול תן קול תן"

מזל טוב ואיחולים לבביים **יוסי וזלבה זילברמן הי"ו** שביעון וזלבה אקריש הי"ו לנישואי **ישראל עם אורטל** מנבית יה"ר שיקימו בית נאמן וכשר בישראל ויעלה בקשר יפה ויזכו להמשיך את מסורת הבית המפואר. **"ענני הגן ענני הגן דבר נאה ומתקבל"**

מרכות ואחוזים לסיפון

ליאור ואסתר שרעבי הי"ו לרגל הולדת **הבת ניי**. יה"ר שתגדל כאימותנו הקדושות שרה רבקה רחל ולא, תזכו לחופתה שתצליח בכל דרכיה ומעשיה ותרוו נחת ושלוה מכל יוצאי חלציהם. וברכה והצלחה למשפחות **שרעבי ויצחק**

לע"נ הצדקת והצנועה

חנה אמונה בת יהודה וג'אני ז"ל. נפטרה כח' כסלו **יום ראשון פקידת שנתה**

בריאות והחלמה איתנה :

שבתאי מוסאי בן זליכה ואברהם הי"ו משה נאמן בן מרים הי"ו **מרדכי יעקובי** בן ציפורה הי"ו **אברהם נאמן** בן מרים הי"ו **מרדכי עמרני** בן רבקה הי"ו **ישראל פרגי רפאל** בן מרים הי"ו **יוסף חיים גאלי** בן ג'מו הי"ו **גולשן באבאי** בת מרים מנבית שלמה-חיים כהן-זדה בן זליכה הי"ו **לחולי ופצועי צה"ל ועם ישראל.**

שבת שלום ומבורך

לעילוי נשמת :

דניאל דינו בן עליזה ז"ל שרה אליאס בת מרגלית ז"ל אשרף ישראלי בת חיים וחוראמאן ז"ל ג'ווהר קמרי בת טאוס ויצחק ז"ל מזל דיין בת עליה ז"ל גמילה ברנס בת ברקנה ושמעון ז"ל דניאל אבנר נח בן עטיה ז"ל

הרה"ג **עובדיה יוסף** בן גורג'יה זצוק"ל **משה מוסאי** בן זליכה ואברהם ז"ל **יעקב עמרני** בן רבקה וששון ז"ל **חיים נאמן** בן מאלק ואהרון ז"ל **שמעון שבת** בן רחמה ז"ל **חיים ג'רפי** בן אברהם ז"ל **ציון נאמן** בן מרים ז"ל

לע"נ **מרדכי לארי** ז"ל בן שלמה ושרה הי"ו נלב"ע י"ד טבת תשנ"א ת.נ.צ.ב.ה.

לע"נ **בבאי מוסאי** בן אברהם וזליכה ז"ל נלב"ע ערב שבת קודש פרשת יתרו כ" שבט תשנ"ו ת.נ.צ.ב.ה.

”אל תקרי הליכות אלא הלכות”

”מכל מלמד” השכלתי...”

פרשת **מקץ**, החלה בדרך כלל בשבת חנוכה (לעיתים רחוקות היא חלה למחרת סיום החג), משופעת ברמזים מסוגים שונים מענייני דיומא. א. בחלום פרעה, אוכלות הפרות רעות המראה ודקות הבשר את הפרות יפות המראה והבריאות, וכן בולעות השיבולים הדקות את השיבולים הבריאות והמלאות. תופעה זו של התגברות החלש על החזק באה לידי ביטוי בנס חנוכה: ”מסרת גבורים ביד חלשים” (מתוך ”על הנסים”). ב. הביטוי **”בקנה אחד”** המופיע בחלום פרעה (”והנה שבע שבלים עלות בקנה אחד בריאות וטובות, בראשית מא, ה) מופיע שוב בתנ”ך בעניין אחד בלבד - **המנורה**: שלשה גבעים משוקדים בקנה האחד כפתור ופרח ושלשה גבעים משוקדים בקנה אחד כפתור ופרח כן לששת הקנים היוצאים מן המנורה (שמות לז). ג. האותיות של ”חנוכה” מופיעות ברצף אחד בשתי מילים סמוכות זו לזו: וירא יוסף אתם את בנימין ויאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים בצהרים (בראשית מג, טז). ד. בתפילת ”על הנסים” אנו קוראים: ... מסרת גבורים ביד חלשים, ורבים ביד מעטים, וטמאים ביד טהורים, ורשעים ביד צדיקים, וזדים ביד עוסקי תורתך... סה”כ הידים - חמש, ככתוב בפרשת מקץ: וישא משאת מאת פניו אלהם ותרב משאת בנימין ממשאת כלם **חמש ידות** וישתו וישכרו עמו (בראשית מג). ה. בסוף פרשת ”מקץ” ישנה הערת מסורה: קמ”ו, חזקיהו אמציה יהיה לי עב”ד סימן **ותיבות אלפים כ”ה**. ההערה המובלסת הנ”ל יחידה במינה בין כל הערות המסורה בסופי פרשיות בתורה. דהיינו, **בשום** פרשה, פרט לזו שלנו, אין התייחסות למספר התיבות בפרשה. 2025 - יסודו בקשר לחג החנוכה. ”נר” בגימטריה = 250 כפול 8 נרות = 2000 + כ”ה (בכסל) = 25 סה”כ 2025

רפואה אלטרנטיבית

מה בריא יותר? טרי - או מבושל

עגבניות - כאשר אוכלים עגבניות מבושלות גופנו סופג יותר ליקופן, נוגד חמצון הנלחם בסרטן ובמחלות כרוניות אחרות, מאשר באכילתן טריות. **ההמלצה**: אכלו אותן מבושלות עם מעט שמן זית. **גזר** - גזר טרי מספק לגופנו פוליפנולים, רכיבים בעלי תכונות נוגדות חמצון הקשורים בהקטנת הסיכון לסרטן ולמחלות לב. בישול הגזר במים הורס את הפוליפנולים ואת הוויטמין C שנמצא בהם ואשר נהרס בקלות בחום. עם זאת, נטען כי גזר מבושל מספק לנו יותר מנוגד החמצון בטא קרוטן, אשר גופנו הופך לנוגד החמצון ויטמין A. **ההמלצה**: אכלו אותם טריים.

דין אכסנאי ואורח בחנוכה

היוצא לדרך בימי חג החנוכה ומתארח בבית חברו, ואין מדליקין עליו בתוך ביתו, כגון שבניו ואשתו נמצאים עמו במקום שנמצא, והוא משלם לבעל הבית על הוצאותיו, כגון הוצאות האכילה וכדומה, צריך להשתתף עם בעל הבית בהוצאות נרות החנוכה, דהיינו, שישלם לבעל הבית סכום כסף כלשהו, כדי שיקנה לו חלק בשמן ובפתילות או בנרות של חנוכה. או שייטן לו בעל הבית במתנה חלק בשמן ובפתילות של נרות חנוכה (ויוסף בעל הבית מעט שמן עבור האורח), ואז יוצא האורח ידי חובתו בהדלקת בעל הבית, ואם אשתו או בנו או בתו נמצאים בביתו ומדליקים שם נרות חנוכה, הרי הוא יוצא ידי חובתו על ידי הדלקתם בביתו, וכמו שביארנו באחת ההלכות האחרונות, כי מצות נר, איש וביתו, כלומר שמצות הדלקת הנרות בבית פוטרת את כל בני הבית מהדלקת הנרות, אף אם אינם נמצאים בבית בזמן ההדלקה. אולם למנהג האשכנזים שכל אחד ואחד מבני הבית מדליק בפני עצמו, יש אומרים שחייב להדליק במקום שנמצא שם, ויש חולקים, ולהלכה כתב הגאון רבי דוד יוסף שליט”א, שאף על פי שנכון יותר שלא ידליק נרות, מכל מקום אם ירצה לכוון שלא לצאת בהדלקת הנרות שבביתו, ולהדליק נרות בעצמו, רשאי לעשות כן, ואף אם ירצה לברך על ההדלקה יש לו על מה שיסמוך. אבל למנהג הספרדים אינו רשאי לעשות כן, אלא יצא ידי חובתו בהדלקה שמדליקים בביתו. אם מתארח אצל חברו, ואינו משלם לו עבור הוצאות אכילתו ושהותו בביתו, כפי שבדרך כלל מקובל היום, יש אומרים שיוצא ידי חובתו בהדלקת נרות של בעל הבית, ואינו צריך אפילו להשתתף בפרוטות עבור הוצאות השמן והפתילות, ומכל מקום כתב הגאון רבי דוד יוסף שליט”א, שנכון להחמיר שישתתף עמו בהוצאות השמן אף אם מתארח אצל חברו ואינו משלם לו דבר עבור הוצאותיו. ולמנהג האשכנזים שכל אחד מדליק בפני עצמו, רשאי לכוון שלא לצאת ידי חובתו בהדלקת בעל הבית, וידליק נרות בעצמו בברכה.

דין בן או בת נשואים המתארחים אצל הוריהם, ודין המתארח בבית מלון

כתב מרן הרב עובדיה יוסף זצוק”ל, שבן או בת נשואים, המתארחים אצל הוריהם, אינם צריכים להשתתף כלל בהוצאות השמן והפתילות, משום שהן נחשבים ממש כבני הבית, ויוצאים ידי חובה בהדלקת הנרות של בעל הבית. ומכל מקום כתב הגאון רבי דוד יוסף שליט”א, שאף באופן כזה נכון להחמיר להשתתף בהוצאות השמן והפתילות. ומובן שכל זה הוא למנהג הספרדים ש”מצות נר, איש וביתו” כפי שהסברנו בהלכה הקודמת, אבל למנהג האשכנזים, רשאי הבן או החתן לכוון שלא לצאת ידי חובתו בהדלקת הנרות של בעל הבית, ואף אם ירצה לברך בעצמו, רשאי.

המתארח בבית מלון שבו חדרים לאורחים בלבד, ואין זה ביתו של בעל הבית (ואין מדליקים עליו בביתו כאמור לעיל), צריך להדליק נרות חנוכה בחדרו שבמלון, ומברך על הדלקתו.

לגבי השמן שנותר בחנוכה - מה שנותר מההדלקה של אתמול המנהג הוא להשתמש בו להדלקה של היום. מה שנותר לאחר היום השמיני, יש בו קדושה - אסור בהנאה, ואין להשתמש בו לשום צורך שהוא, אלא לשורפו במדורה לעצמה. הוא הדין לפתילות שנותרו בחנוכה.

מנהג ישראל קדושים, לשמור את השמן והפתילות ולהצניעם עד ערב פסח ולשורפם עם ביעור החמץ.

" ואבותינו סיפרו לנו "

אווירת חנוכה בבית הרופא

בעיר העתיקה קושטא, גר רופא יהודי בעל שם טוב, נסים שמו. יצא שמעו בכל העיר ואף לאזני השולטן הגיע. הזמינו השולטן לארמונו ולאחר שעמד על כישורו מינה אותו לרופא האישי. מכאן ואילך נהיה הוא לאורח תכופ בארמון המלך. גם השולטן מצידו, נוהג היה לבקר מידי פעם את ידידו הרופא, בביתו.

הסיפור שלפנינו ארע בלילה האחרון של חנוכה, והנה מגיע השולטן לבקר את נסים בביתו. משכנס, מוצא הוא את הבית מלא אור יקריות ושמחה וחנוכיה דולקת. הרופא, אשתו וילדיו מיסבים ליד השולחן טועמים מן הלבבות ומשחקים בסביבון והמשחק התנהל על אגוזים.

בעל הבית קיבל את האורח רם המעלה בכל הכבוד הראוי. הושיב אותו בראש השולחן וכיבד אותו בקפה מהביל ולביבות טעימות. "אל נא תפסיקו את המשחק" אומר השולטן, "אני מוכן להצטרף". נסים רופאו המארח מניח לפניו צלחת מלאה אגוזים ומסביר לו את כללי המשחק. מראה לו את ארבעת האותיות החקוקות על הסביבון נ.ג.ה.ש. ומלמדו את כללי המשחק. אם נופל הסביבון על האות "נ" הרי שזה לא הפסד ולא רווח. אם נופל על האות "ג" הרוויח הזוכה את כל מלאי האגוזים שבקופה. "ה" פירושה זכייה במחצית הכמות שבקופה. ואילו "ש" היא כולה הפסד, ומי שהעלה "ש", חייב להכניס לקופה את מלאו מספר האגוזים. מדוע נבחרו אותיות אלו שואל השולטן?

נסים מסביר כי האותיות הן ראשי תיבות של המלים נס גדול היה שם... כאן מתעוררת סקרנותו של השולטן ומבקש הוא לדעת איזה נס גדול שם, איפה, מתי, מה ואיך? נסים מספר לשליט את כל הסיפור על פך השמן הקטן, על טיהור המקדש וניצחון בית חשמונאי על היוונים.

משתתף השולטן במשחק וזוכה וגורף את האגוזים מהקופה. לא עבר זמן רב וכל האגוזים נערמו בצלחת שלפני השליט. מבחין השולטן בחנוכיה, סמוך לדלת. מבקש לדעת מה פשר החנוכיה. נסים מסביר בסבלנות ואומר: הדלקת הנרות באה על נס פך השמן. כדי לפרסם את הנס ברבים שמים את המנורה קרוב לדלת מול המזוזה.

מתבונן השולטן בחנוכיה והנה הוא רואה נר בודד עומד מורם מעל כל שאר הנרות. שואל השולטן מה פשר הנר הזה ומה הוא בא לסמל. נר נוסף זה מסביר לו נסים אינו מן המניין כי הוא ה"שקמשי". באמצעותו מדליקים את שאר הנרות ולאחר מכן אין מכבים אותו, כי מאורם של נרות החנוכה אסור ליהנות וממילא יש צורך באור נוסף. אך השולטן לא שבע רצון מהסברו של רופאו, חש הוא כי מסתירים ממנו משהו... אני בטוח כי מאחורי "שמש" זה מסתתר איזה סוד. אותו אינך רוצה לגלות לי, אמר השולטן לנסים. נותן אני לך שלושה ימים שבהם תבוא לארמוני ותספר לי את סודו של ה"שמש". כשסיים דבריו אלה קם ממקומו ועזב את הבית. דאגה ופחד מילאו את ליבו של נסים. מה תשובה יגיד לשליט על השמש בעוד שלושה ימים. חלפו יומיים ונסים טרם מצא תשובה. כבר ערב ולמחרת הוא צריך ללכת לארמון ואין בפיו כל מענה. החליט לצאת לטיול קצר ברחובות העיר. בלכתו שקוע בהרהורים, לא הבחין בדמות שהגיחה מאחת הסימטאות עד שעמדה למולו ובירכה לשלום. ערב טוב ר' נסים, ברכו ההלך ונסים השיב לו משתאה ב"ערב טוב". אחר שהלכו כברת דרך, פנה הזקן אל ר' נסים ושאלו - נו, ר' נסים. מי ישא את מי? נסים מביט בזקן ותמה בליבו מה פירוש הדבר מי ישא את מי? האם אין לכל אחד מהם רגליים להלך בהם? ממשיכים הם בלכתם ושתיקה שוררת ביניהם. עברו בית אחד ממנו בקעו קולות של אבלים ומקוננים על נפטר. "מה דעתך ידידי הטוב" שואל הזקן את נסים "האם המת חי הוא. או שהוא מת באמת?" שוב הביט נסים על הזקן בעיני חמלה ולא ענה לו דבר. ממשיכים וחולפים על יד שדה שהשיבולים עמדו בו בשלות, זקופות, מוכנות לקציר. "חיטה מצוינת" העיר הזקן מניה וביה "אולם אני רוצה לדעת אם הם נאכלו כבר?" שוב

התאפק נסים ולא אמר מלה על ההערה המזוהר. חזרו על עקבותיהם עד שהגיעו לבית גדול אשר חלונותיו היו מכוסים בוילונות. אך מבין הסדקים בקעו אלומות אור. "בית יפה, בית טוב מאד", אמר הזקן. "אך הייתי מאד רוצה לדעת אם גרים בו יצורים חיים...?" עתה שוב לא יכול היה נסים להתאפק. הוא הצטחק ואמר להלך: הלא זה הוא הבית שלי. בא תעלה אתי למעלה. נשתה קפה וננוח קמעה!

נסים רצה שהזקן המוזר יכנס לביתו כדי לדעת מה פשר כל הדיבורים הללו שדיבר במשך הטיול. מבין הוא כי אין דבריו של הזקן דברים בעלמא. משום כך שמח מאד, כאשר הזקן קיבל את הזמנתו ללא היסוס. הקפה החריף ששתה בחברת ההלך, רעננו את רוחו ועתה פנה אל האורח בשאלה: "כאשר הגענו לבית, הערת כי זהו בית יפה ונחמד, אולם הבעת תמיהה אם אמנם גרים בו יצורים חיים, מה הייתה כוונתך בכך? הזקן חייך בנועם. "יצורים חיים", אמר, "פירושם ילדים שמחים ומלאי חיות. וכאשר מגדלים ומחנכים אותם בדרכי התורה והמצוות, אזי גם הוריהם שומרים על חיותם לעולם... ברוך השם, אמר נסים, הוא יתברך ברוך אותו בילדים חיים למדי. נסים הוסיף לשאול: "מה הייתה כוונתך בכך, ששאלת כאשר עברנו ליד שדה, אם יבול החיטה לא נאכל עדיין?" "ישנם אנשים", השיב הזקן, "שצורכים יותר ממה שהם מרוויחים. והם משעבדים בחובות את היבולים של שדותיהם, טרם ניתן לקצור אותם."

ומה הייתה כוונתך בכך, אם המת הוא חי או לא? הוסיף נסים להקשות. - הלא זה פשוט למדי השיב הזקן - כאשר אדם חי כמו שצריך, כמו אדם ולא כמו בהמה, היינו שהוא לומד תורה ושומר מצוות, וגומל חסדים הרי הוא חי לעולם. אפילו בעולם הזה נשארים לזכרון נצח מעשיו הטובים, הצדקה והחסד שעשה. לכן קרויים הרשעים מתים אפילו בחייהם והצדיקים במיתתם נקראים חיים...

כאשר נפגשו שאלת "מי ישא את מי?" מה הייתה כוונתך בכך? - ומסביר הזקן כאשר שני אנשים הולכים בדרך ושותקים, נראית הדרך ארוכה וקשה. לעומת זה, כאשר הם משוחחים ולומדים אחד מהשני דבר טוב, איזו הנהגה טובה, הרי שהדרך נעים ללכת בה, כאילו שאחד היה נושא את חברו על כפיים. ואני, פשוט שאלתי, מי ישא את מי, כלומר מי יפתח בשיחה ויספר לחברו דבר מה מעניין... נסים התפלא על עצמו שלא תפס פירושם של דברים "פשוטים" אלה. התנצל ואמר כי התנהגותו זו נובעת מפזיזות הנפש בו היה נתון ומכאב הראש הנורא, ממנו סבל. הזקן שוב נתחייך בנועם. ואמר כי כבר כתב החכם מכל אדם, שלמה המלך, דאגה בלב איש ישיחנה וממילא הוא פה ומוכן לשמוע במה העניין. סיפר לו על ביקורו של השולטן ועל שאלתו מהו סודו של השמש? אתן לך תשובתי מה תענה לשולטן אמר ההלך הזקן. אמרו לשולטן כי סודו של השמש עומד למעלה, גובה משאר הנרות. נותן אור בהיר ואומר: ראו, נא ראו, בני האדם, צעירים כזקנים. הנה אני הייתי קודם עצור ואצור בפרי עסיסי, בזית האציל, אמרתי איפא לאנשים: אנשים טובים, תורידו אותי מהעץ ושוב לא אחיה רק לעצמי! ובכן, תורידו אותי מהעץ, הכניסוני לתוך מכבש והוציאו ממני את שמני עד הטיפה האחרונה. את הקליפה החיצונית, שהפכה למיותרת, זרקו, אך הצילו את נשמת, את ה"תוך" שלי הפנימי, והנה עכשיו אני מאיר ומפיץ אור יקריות המגרש את החושך. למדו ממני, בני אדם קורא השמש. ממני תראו וכן תעשו. תתאמצו אף אתם לצאת מקליפתכם הנוקשה ותסייעו בהפצת אור התורה, כדי שהאנושות תהנה מכם. יש לכם שלטון ביד? תעזרו לחלשים, לנדכאים, יש לכם כסף - תעזרו לעניים מרודים, יש לכם שכל טוב ודעת - תלמדו את אלה שלא ניחוו בכל זאת. בכך תתעלו ותזכו להפיץ אור אלוהי בסביבתכם וכל העולם יהנה מכם!"

כך סיים הזקן בחכמתו את דבריו. לחץ נסים את ידי הזקן, והודה לו על דבריו ועל שבא ברגע הנכון, כדי לחלץ אותו מצרתו. "עתה אוכל ללכת אל השולטן ולספר את סודו של השמש. גם הוא יוכל ללמוד מכך מוסר השכל".